

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Петрова Я.О.

студентка 1-го курсу магістратури Інституту післядипломної освіти
КНУ імені Тараса Шевченка

МОРАЛЬНИЙ ЗМІСТ ПРОФЕСІЇ АДВОКАТ

Професія адвокат пов'язана з наданням правової допомоги, що включає розв'язання різних конфліктних ситуацій, професійна діяльність адвоката торкається найважливіших інтересів людей, їх благ, а іноді й долі. Діяльність адвоката залежить від дотримання не тільки правових норм, але і моральних принципів. Адвокат повинен мати особливі морально-психологічні та волевові якості, оскільки відповідні особливості професії інколи накладають особливий тягар моральної відповідальності за результати своєї діяльності.

Стаття 131-2 Конституції України зазначає, що для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура. Стаття 59 Конституції України закріпила право кожної людини і громадянина на правову допомогу, а реалізація конституційних норм вимагає домінуючого підходу до оцінки соціальної цінності адвокатури, створення критеріїв ефективності її діяльності щодо забезпечення прав людини, що нерозривно пов'язано зі сприянням престижу адвокатської професії. Тому, моральний зміст та етична сторона діяльності адвоката є актуальними питаннями.

Одним із принципів, які відносяться до присяги адвоката в Україні є дотримання принципу правил адвокатської етики. Основним джерелом регламентації етичних вимог до професійної діяльності адвоката є Правила адвокатської етики. Дотримання правил адвокатської етики як одного з основних професійних обов'язків адвоката містить і Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Основними міжнародними документами, які закріплюють етичні вимоги до адвокатів, є Кодекс поведінки європейських адвокатів, Хартія основних принципів європейської адвокатської професії, Основні положення про роль адвокатів.

Юридична етика – це вчення про моральні основи юридичної діяльності, моральні якості представників юридичної професії та моральні відносини, що складаються у процесі її здійснення. Складовою професійної етики юриста є адвокатська етика. Діяльність адвоката неможлива без дотримання дисципліни і професійної етики. Адвокатська етика має свій зміст: захищати

інтереси клієнта, використовувати тільки ті засоби і способи захисту, які передбачені законом, володіти такими якостями своєї професії, які не мають псувати імідж адвоката. В загальному, діяльність адвокатів має суспільно необхідний характер, що покладає на них високу відповідальність за суворе і точне дотримання принципу верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів.

Головною соціальною функцією професійної моралі, у тому числі і юридичної, поряд із сприянням належному виконанню професійних завдань, є виключення чи подолання професійних помилок, інших шкідливих наслідків професійної деформації. Вона також є важливим інструментом вироблення професійних якостей працівника, його професійного удосконалення. Важливе значення мають етичні норми адвокатської діяльності, не закріплені в офіційних документах, їх добровільне та глибоко свідоме виконання, засноване на загальнолюдських уявленнях про добро та зло, справедливість і гуманізм, обов'язок, совість тощо. Адвокат повинен завжди намагатися до морального самовдосконалення шляхом гармонізації знань про моральні вимоги і їх втілення у вчинках, тобто здатність здійснювати професійні кроки, приймати професійні рішення, втілювати професійні дії відповідно до існуючої у суспільстві моралі.

Саме дотримання моральних норм допомагає адвокату вірно обирати правила поведінки в різних ситуаціях своєї діяльності.

Для моральних норм, як правило, не є характерним текстуальне вираження та закріплення у відповідному нормативному документі. Моральні норми мають бути притаманні людині, оскільки завдяки їм, людина зможе чинити справедливо. Адвокат має діяти в інтересах права в цілому так само, як і в інтересах тих, чиї права і свободи йому довірено захищати; не лише виступати в суді від імені клієнта, а й надавати йому юридичну допомогу у вигляді порад і консультацій. У цьому зв'язку на адвоката покладено цілий комплекс зобов'язань як юридичного, так і морального характеру, які часто вступають у взаємну суперечність, тому моральні якості адвоката виступають стійкими елементами його моральної свідомості і поведінки як в професії, так і в побуті.

Отже, на думку автора, моральний зміст професії адвокат набуває уваги в сучасному суспільстві до правових гуманних цінностей, до проблем розбудови суспільства та держави на правових засадах. Адвокат в своїй діяльності повинен не лише володіти навичками, знаннями, ерудицією, досвідом у своїй професійній діяльності, але, також мати високі моральні якості, оскільки від сукупності таких ознак залежить не лише репутація окремого адвоката, але й адвокатури.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури Київського національного університету імені Тараса Шевченка **Кухнюк Дмитро Володимирович**